

het op elke
olkomen be-
an ook reeds
Het lijkt ons
n hand, dat
uwingen; of
zich beslister
toet.

Dr Kraemer
ia een breede
den titel wil-
wij, bij alles
lom in Indië
bben, m.a.w.
den huidige
itlichten, de
schie Christe-
verschillende
emische Ker-

ten over den
goed aan ge-
an wat over
al er wel nie-
dat Kraemer
is wel onder
zij toch wel
noot op bl. 7
et Roomsche
onze Oost,
ord; zie bijv.
en uitzonde-

velden" geeft
n nood van
dendom ten
el algemeen
geen rugge-
sche cultuur
als tegen het
en. Over de
het doods-

dendom ver-
het overgaan
het, zoo de
n uitwendig
grote massa
vermeerdert,
n geestelijke
noot de zen-

an: „In het
t vergaderen
stammen in
le bijzondere
deze volken.
Men meene
is, dat deze
eten worden
in den weg

z beleeft de
en daar een
van Ds Pol:
herinneren
a, welke in
cholen sticht,
mda, sociaal
dat de Is-
naast deze
ing en ver-

dom ingang

Christenen,
k behooren
„De eenige
belang, die
door krach-
onderscheidt,
aar ledental
klein getal,
Bovendien
t de Inland-
800.000 ver-
arbij komen
sche kerk.

t getal Pro-
op ongeveer
chen. Het is
n bewoners!
kracht van
aantal Chris-
0.000 toe.

r betekenis,
andere zen-
miljoen in
Ned.-Indië;
Christenen,
Indië wonen
6 maal zoo-
n er geen 6
h slechts 2

ken. Dat de
le genoemde
n.
r vestigt Dr
ieuw-Guinea

Voor de mededeelingen van het laatste gebied
zijn zeer interessant.

Dat wij ook naar Java gebracht worden, ligt
voor de hand. „Men zou kunnen zeggen, dat in
Indië het groote zendingsprobleem van de toe-
komst het eiland Java is". Men zou ook kunnen
zeggen, dat de Islam het groote zendingsvraagstuk
der toekomst wezen zal. „Het is noodig om hierop
telkens de aandacht te vestigen, omdat er in de
Nederlandsche zending, en nog meer in de In-
heemsche en Europeesche kerk in Indië, een te
sterke negatie van dit gewichtige punt de over-
hand heeft". Alleen West-Java zondert Dr Krae-
mer uit; dus ook op ons zendingsterrein zou deze
fout schuilen. Nu, het is waar, dat men heel wei-
nig over den Islam leest in de berichten van ons
zendingsveld; maar dat men op Java zelf er niet
genoeg aandacht aan zou wijden, lijkt ons een heel
kras oordeel; hoewel, Dr Kraemer zal toch niet
zoo spreken dan uit eigen waarneming?

Bij het nagaan van den staat der zending be-
hoort zeer zeker ook het stichten van Inlandsche
kerken; Dr Kraemer wijdt er een bijzonder hoofd-
stuk aan onder den titel: „Zelfstandigheid der
Inheemsche kerken". En van hoeveel belang deze
kwestie is, blijkt reeds uit een der eerste zinnen:
„Voorzover wij menschen het kunnen beoor-
deelen, is deze stichting van Inheemsche kerken
het meest ingrijpende feit geweest in de jongste
geschiedenis van de Christelijke kerk in Indië."

Dat het proces verhaast is, ligt aan allerlei om-
standigheden. Indië is ook niet meer wat het 20
jaar geleden was. Daarbij leerde de zending zelf
beter de Oostersche wereld begrijpen. En zoo
werd in de laatste jaren tot de stichting van zelf-
standige kerken overgegaan.

Als Dr Kraemer dan de Bataksche, de Oost-
Javaansche, de Midden-Javaansche, de West-Ja-
vaansche en de Minahassische en Moluksche ker-
ken noemt, laat hij na op het onderscheid dezer
kerken te wijzen. Dit betreuren wij ten zeerste.
Voor de ingewijden is het toch wel bekend, dat de
band b.v. tusschen de zending en de Oost-Javaan-
sche kerk, en de kerk der Javanen op ons Zen-
dingsveld nogal verschillend is. Mij dunkt, een
diep ingaande bespreking op dit verschil ware
niet ondienslig geweest. Wij beschouwen het spre-
ken over de zendingsvelden van Oost- en West-
Java in dit verband, met uitsluiting van Midden-
Java, een tekort doen aan de objectiviteit. Dat
trouwens Dr Kraemer de kwesties wel meer van
uit het oogpunt der Genootschapszending schier
alleen bezielt, blijkt telkens in dit overigens zeer
belangrijk hoofdstuk.

Maar wij mogen niet te lang worden. Ons artikel
bedoelt dan ook niet het lezen van dit boekje on-
noodig te maken, maar veeleer er krachtig toe
op te wekken. Een ieder, die waarlijk belang
stelt in het zendingswerk, kan hier te gast gaan;
Dr Kraemer leidt op zeer eenvoudige wijze in in
de moeilijkste kwesties; men leert van hem. Moge
spoedig een tweede druk noodig zijn! En worde
dan wat meer aandacht gegeven aan de paar
punten, die wij noemden.

J. D. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Een Amerikaansche Synode in zitting.

III.

We hebben tot hertoe nog niets vermeld omtrent
het Biduur voor de Synode van 1937 en het
moderamen. Wat het Biduur betreft, naar de
overlevering der Vaders uit Nederland is het
een dienst des Woords meer dan een „biduur",
zooals we dat in Amerika verstaan. Alleen is er een
lang gebed nadat de leerrede werd uitgesproken.
De LaGrave Ave kerk — die pas haar halve-
eeuw-feest vierde, was de „roepende kerk". Zij
was de eerste kerk in den staat Michigan, ja in
heel ons „Westen", die van den beginne af de taal
des lands gebruikte in den eeredienst. En het had
heel wat voeten in de aarde, eer zij tot openbaring
kon komen. Het oudere element stond de bewe-
ging, die tot de formatie der Kerk leidde, in 1886,
obstinaal tegen. Het beweerde stout en sterk, dat
die begeerte tot Amerikaansche prediking voort-
vloeide uit trots, zucht naar nieuwigheid, en der-
gelijke. Vooral — zoo werd beweerd, begeerde men
ruimer te worden in de leer. Die beweringen zijn
gelukkig gelogenstraft door de historie. Taalver-
andering is niet synoniem met verwatering of
liberalisatie in de Gereformeerde waarheid.

Natuurlijk bestaat er gevaar, dat het lossen wor-
den van de banden aan de Nederlandsche Gere-
formeerden, en vooral het niet langer lezen van
echt Gereformeerde literatuur, op den duur scha-
delijke gevolgen kon hebben.

Men tracht die echter te voorkomen door ver-
talingen van gezonde Nederlandsche theolo-
gische boeken, of ten minste door een bewerking
dier literatuur. Zoo zijn er in de laatste jaren
heel wat boeken van Dr A. Kuyper vertaald; Dr
Bavincks geschriften zijn bewerkt in het Engelsch,
en vertaling van een standaardwerk van een der

huidige Nederlandsche professoren uit onze zuster-
kerken, is in bewerking.

Maar hoe dit zij, de LaGrave Ave kerk was de
roepende, en in haar fraai en deftig steenen kerk-
gebouw had het „Biduur" plaats.

Het werd opgeluisterd — laat ons dat even
„openbaren" — door koorgezang (de bovenbedoel-
de gemeente heeft zulk een „koor" reeds vanaf '86),
en ook nam de vergaderde schare vocaal deel aan
den eeredienst door het samen opzeggen van de
Apostolische Belijdenis — in het Engelsch natuur-
lijk, gevolgd door het bekende:

„Glory to the Father, and to the Son,
and to the Holy Ghost. As it was
from the beginning, is now and ever
shall be — world without end. Amen."

Wat de Vaders van 1857 — het stichtingsjaar
der Christian Reformed Church, gelijk reeds eer-
der door ons vermeld — zouden gedacht hebben
van een „robed choir" en „responsive service",
laat zich bevroeden.

Maar — daar we zelf vele diensten in de boven-
genoemde kerk bijwonen — en zij werd door
schrijver dezes bediend als V. D. M. van 1899 tot
1915, zestien jaar lang —, kunnen we het „Refor-
matie"-publiek verzekeren, dat, ook al heeft de
gemeente deze liturgische uitwendigheden aan-
vaard, zij geregeld de oude leer hoort prediken: die
der vrije genade van een trouwen Verbondsgod.

De leeraar dezer Kerk, Ds H. Bel, afkomstig
van Uithuizen, Groningen, werd den volgende dag
door de Synode tot vice-president gekozen. Als
praeses werd met groote meerderheid gestemd
Ds H. J. Kuiper, die als voorzitter der Synode van
1936, op het „Biduur" had gepredikt over „Open
Deuren".

Het was de eerste maal in de historie der Chr.
Ref. Church, dat men denzelfden man koos als
president voor de tweede maal achter elkander.

Artikel 41 verbiedt zulks betreffende de Classi-
cale Samenkomsten. Er is echter geen dergelijke
bepaling voor de Generale Synoden. En het was
zeker een ongewoon bewijs van het vertrouwen in
Ds Kuiper gesteld, dat hij ten tweeden male op het
podium werd geplaatst. Hij leidt met vaste hand
— en terzelfder tijd als „gentleman".

Van vertrouwen gesproken, komt op onze Sy-
noden de eerepalm toe aan den eersten secretaris
of scriba. Het is Ds D. Zwier, leeraar van een
onzer Amerikaansche kerken in de goede stad
Holland. Koos de Synode van 1926 hem voor
tweede scriba, niet minder dan zeven achter-
eenvolgende Synoden riepen hem tot het scribaat
— als eerste scriba.

Zeer verdient den eerepalm ook. Zijn pen-
werk en „typewriter" arbeid is superb. Wat zeer
gewaardeerd wordt, vooral door schrijver dezes,
die (mogen we dat even noemen), sedert 1902 voort-
durend fungeert als de „Stated Clerk" of vaste
scriba der Synode, belast met het publiceren der
Agenda en Acta, en met de correspondentie met
allerlei buiten- en binnen-kerkelijke lichamen.

Naast Ds Zwier kwam ditmaal iemand te zitten
als tweede scriba, wiens keuze, evenals die van
den voorzitter, met de traditie brak, op dat punt.
Tot hier toe waren al die tweede scriba's onzer
Synoden geordende leeraars. Doch 1937 koos een
ouderling, Dr G. Heyns, een der zonen van wijlen
Prof. W. Heyns, ook in Nederland niet onbekend
als auteur van een leerboek over de Gereformeerde
leer en andere theologische werken. Prof. Heyns
stierf in 1933. De zoon door ons pasgenoemd dient
het Christelijk Middelbaar onderwijs in dezelfde
stad die Ds Zwier tot woonplaats dient.

We hebben reeds vermeld, dat de Synode, voor de
eerste maal, vergadert in de Hekman Memorial
Bibliotheek. Er is plaats voor ongeveer 100 toe-
schouwers, of zullen we zeggen: toehoorders. Doch
de zitplaatsen zijn gewoonlijk ten deele ongebruikt.
Overigens is de leeszaal wel geschikt voor een
vergadering van 60 deputaten. Die mannen zitten
om een achttal tafels geschaard. Een andere tafel
is voor de professorale adviseurs, reeds door ons
genoemd. Een andere tafel is voor de pers, waar-
onder „reporters" onzer Grand Rapids dagbladen,
die het publiek trouw op de hoogte houden van
het voornaamste der „handelingen" der Synode.

In de toekomst zullen de synodale deputaten ook
geroepen worden om deel te nemen aan de pre-
paratoire examens van hen die het derde studie-
jaar aan Calvin Seminary hebben voltooid.

Die arbeid wordt dus genomen van de schouders
der curatoren der inrichting, met deze taak belast
sedert een halve eeuw. Want jaren geleden, toen de
Kerk en de Synode nog klein waren, namen de
Synoden het examen af.

Het aantal dier curatoren werd ook op dezen
grond gereduceerd. Elke Classis zal voortaan door
een curator worden vertegenwoordigd in stede van
twee, gelijk van den beginne in de historie dezer
groep het geval was.

Een andere innovatie betreft de Inwendige
Zending, — zooals we dien term hier gebruiken
— „Home Missions". In 1920 werd schrijver dezes

belast met de zorg voor heel het zendingswerk
der Chr. Ref. Church. Als „Zendingsdirector", een
term, die in Amerika niet denzelfden inhoud heeft
als elders.

Op de vorige Synode echter werd hij op zijn
verzoek ontslagen van de verantwoordelijkheid
voor de Inwendige Zending om zich geheel te
wijden aan de belangen der heidenzending, in
China en onder de Indianen in het zuidwesten
onzes lands. En nu besloot de 1937-Synode, om
iemand speciaal voor den arbeid der Inwendige
Zending te beroepen. Onder den titel „missionary-
at-large" — d.w.z. zendeling te velde, of in alge-
meen dienste. Reeds in 1936 werd zijn taak als
volgt omschreven:

„Nieuwe velden te openen en te voorbereiden.

Voor zichzelf en de zendingsdeputaten, door
persoonlijk onderzoek, kennis te verzamelen om-
trent heel het „Home Missie"-veld en de statistiek
bij te houden van al den arbeid der onderscheiden
Classes op dit gebied.

Om met de verschillende zendelingen en Classes
te confereren betreffende de behoeften der res-
pectieve velden.

Te dienen als schakel tusschen de Uitvoerende
Commissie der Inwendige Zending, en de andere
zendelingen.

Om de zaak van „Home Missions" voor de Kerk
in het algemeen te bepleiten.

Om contact te beginnen en te handhaven met de
Kerken en Emigratiebureaux in Nederland, be-
treffende emigranten die van Nederland naar de
Vereenigde Staten en Canada komen.

Om de Uitvoerende Commissie als adviseur te
dienen".

Ds H. Baker werd als zodanig benoemd.

Er is nog een andere innovatie te noemen.

Het betreft een project om iemand aan te stellen
als Jeugd-leider. Wat beteekent dat? Een per-
soon, die zich geheel wijdt aan de bevordering
der belangen onzer rijpere jeugd. De onder ons
bestaande Amerikaansche Federatie van Gerefor-
meerde Jongelieden Vereenigingen opperde een
plan desaangaande. Men zocht den steun der Sy-
node, moreel en financieel. En deze verklaarde
zich ten gunste van het Jeugd-leiderplan en beval
de Federatie bij de Kerken aan voor een jaarlijk-
sche collecte of contributie. Vanwege de belang-
rijkheid van zulk een leider voor het toekomstig
welzijn der Kerk en haar jeugd, wordt een com-
missie benoemd, opdat de Federatie met haar
raadplege om een plan te ontwerpen omtrent het
werk van zulk een functionaris en zijne betrek-
king tot de Kerk. Ook om permanent contact met
de Federatie te bewerkstelligen.

De meeste tijd der zittingen van de Synode van
1937 werd ingenomen door discussie betreffende
de zuiverheid of onzuiverheid in de leer van een
predikant verbonden aan een der Inrichtingen voor
Middelbaar Onderwijs in de stad Chicago. Terwijl
wij deze regelen schrijven — 23 Juni — dus na
bijna twee weken van arbeid, worden de discus-
sies nog steeds voortgezet. Waarover het geding
gaat en wat de uitslag is, zullen we bewaren
voor ons slotartikel, D.V.

HENRY BEETS.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Schape zonder herder.

„Und dennoch sage ich im Namen des
Herrn Jesu Christi: Sie sind wie Schafen,
welchen der wirklichen Hirte fehlt".

Dr Dibelius in een preek over Matth.
9:36—38, op Zondagmorgen 11 Juli 1937,
te Berlijn. 1)

Dibelius durft in de kerk te spreken
van Niemöller, dien men gevangen houdt,
en noemt het haat die los gaat breken,
want spreken móét wie eerst zijn handen vouwt;

„geknecht volk noemt hij schape zonder Herder,
vraagt arbeiders voordat de kerk verweest;
rustig spreekt hij, kan slechts even niet verder
als hij de lijst van de gevang'nen leest.

Hier heeft een predikant innig gebeden,
toen, in de preek, verklaard waarom 't zo gaat:
Luther heeft eiglijk nooit zuiver beleden
't stuk der verhouding tussen kerk en staat;

doch onze kerk zal dit niet licht gebeuren,
die is, naar eis der Schrift, gereformeerd;
dank voor die schat, hoe wij ook medetrouwen,
heeft God (genadig) ons opnieuw geleerd.

Maar waarom durft hij ons niet voor te lezen
d'aanklacht der lange kandidatenlijst?
zou elke nieuwe naam een vinger wezen
die onze kerken op hun lauwerheid wijst?

Want met de staat hebben wij uitgestreden,
maar horen niet, vlakbij, 't klagend verwijt
der duizenden, die in de grote steden
wegdolen, door hun herder nooit geleid.

KAREL J. VAN DORP.

1) Verslag in „De Standaard" van 15 Juli 1937.